

1924 - 84

60

Brydningstider

Hakoahs 60 år har været utrolig spændende, og i dette jubilæumsskrift har vi forsøgt at give nogle indtryk af klubbens historie. Naturligvis er der kun tale om glimt, mange personer og begivenheder er ikke med, men vi håber, at man enten kan opleve eller genopleve glade Hakoah-stunder.

Hakoahs fortid er stolt, nutiden noget mere problematisk. Jo, det er så sandelig brydningstider - i dag er det næsten umuligt at samle en fuldtalig bestyrelse!

Måtte jubilæumsåret få mange til at melde sig under Hakoahs faner, og lad os alle fejre foreningen ved den store jubilæumsbanket den 27. oktober på Hotel Sheraton. Udferligt program på bagsiden.

God fornøjelse her og der!

Jubilæumsredaktionen

Reception

I anledning af 60-året for Hakoahs stiftelse afholdes reception i Centret, Ny Kongensgade 6, 1472 København K.

*søndag den 28. oktober 1984
klokken 13.00-17.00*

60 år passerer revy

Den spændende historie om Hakoahs tilblivelse, de mange bryde-medaljer, de iskolde gymnastik-bade, fodbolden i Dansk Arbejder Idræt, basketball'en i 3. division, Maccabiade-meritter og meget mere.

»Foreningen for de purunge«. Ja, det var ideen bag Hakoah, der nu har 60 år på bagen. Tre snese år på godt og ondt - med en stolt fortid, en vanskelig nutid og en fremtid med store spørgsmålstegn.

Men lad os vende tilbage til 1924, og initiativtageren, Meyer Rudaizky. Dengang var der flere jødiske idrætsforeninger - Hoivri Hazoir, Kadimah, Kaduah, Jødisk Idræts Forening - og Meyer Rudaizky havde været aktiv i dem alle.

Men alligevel var der visse forhold, der gjorde, at jeg ikke på nogen måde følte mig tilpas i disse klubber. Der var nemlig en kløft mellem de lidt ældre og de yngre, nærmere betegnet dem over 20 og dem under 20. Vi, ganske unge, var ikke på talefod med de store »kanoner«, og der blev overhovedet ikke taget hensyn til os, selv om vi dog spillede på samme hold.

Sådan beretter Meyer Rudaizky i jubilæums-bladet 1949. Og som følge af »generationskløften« startede han sammen med bl.a. Simon Sachnovsky, nu Reilund, Hakoah den 12. oktober 1924. En klub for de purunge, hvor kammeratskabet kom i første række uanset alder. Forbilledet for klubben var Hakoah Wien, der på den tid havde et af Europas bedste fodboldhold og havde vundet det østrigske mesterskab.

Madrassens gladiatorer og uforligneligt kammeratskab

Fra starten stod gymnastik og håndbold på programmet. Man lejede Mossak Drengeskoles gymnastisal, og der var hold for både ungseniorene og juniorene. Mange unge meldte sig ind til stor glæde for bestyrelsen, der foruden Meyer Rudaizky som formand, talte blandt andre Simon Sachnovsky, Nathan Farberoff og Elieser Schaulow.

Håndboldtræningen foregik hver mandag på ingeniørkasernen i Ryvangen, og der blev arrangeret mange træningskampe med klubber som K.R. og Dækssofficererne. Allerede i februar 1925 tilmeldtes tre hold.

I foråret rykkede man så ud på Fælleden, og dermed var fodboldafdelingen en realitet. Der blev spillet kampe mod hold som FB, ØB, Viktoria, Skovshoved og B. 1903, og hakoahnerne klarede sig fint.

I 1925 kom bryderne med i foreningen. Og det tør nok siges, at disse madrassens gladiatorer kom til at præge Hakoah. Københavns mesterskaber og danmarksmesterskaber i stribet, medaljer ved europamesterskaber samt talrige guldmedaljer ved Maccabiade blev det til i de næste 25 år. Ikke at forglemme prikken over i'et, Abraham Kurlands olympiske sølvme-

Hakoahs initiativtager Meyer Rudaizky, der i år oplever 60-års jubilæet.

dalje i 1932, som vi vender tilbage til i en særskilt artikel.

Man når imidlertid ikke til tops uden hård træning, og den påbegyndtes i efteråret 1926 på Hindegades Kommuneskole. Brydemadras havde man ikke, så de unge muskelbundter blev »kastet« på rulle madrasser.

Om vor stolte brydeafdelings start, fortæller Meyer Rudaizky: - De brydere, Hakoah har haft i sin »stald«, er folk, som vi selv har opdrættet. Vi har aldrig nogen sinde presset medlemmer i andre foreninger til at gå ind hos os. Vi har oplært vore folk fra bunden, tillært dem ansvarsbevidsthed over for vor klub og ført dem frem til gavn for såvel dem selv som Hakoah. Alle bestyrelsesmedlemmer var til stede ved træningsaftenerne og kunne følge de forskellige bryderes fremgang - man opildnede dem til at yde deres bedste.

Og her var det, at samhørigheden og kammeratskabet fik sin grundpille. Der var ingen misundelse; når der var en af vores drenge, der havde vundet, var det som om vi alle havde bidraget til sejren. Denne kammeratskabsfølelse skabte Hakoahs position i de følgende år.

Kultur, damegymnastik og Maccabi

Den følgende tid koncentrerede sig om bryderne, selv om fodbold, håndbold og gymnastik fortsat stod på repertoiret. I januar 1929 fik klubben den første triumf, da 16-årige Abraham Kurland vandt københavns mesterskabet i bantamvægt.

5-års stiftelses-festen blev afholdt i Håndværkerforeningen, og her opførte hakoahnerne et jiddish teaterstykke. I det hele taget blev der taget aktivt del i kulturen, og man kan vel sige, at grundlaget for senere tiders kronede aftener med Hakoah-revyer blev skabt her.

Pigerne fik på initiativ af Rachel Wassermann deres afdeling samme år, og »dameafdelingen« fik følgende ledelse, der skulle samarbejde med bestyrelsen: Bella Asemnikov, Rachel Paikin og Sanja Estrin. I den følgende tid blev der øvet gymnastik på livet løs på Øster Farimagsgades Skole.

Damegymnastikken fik sit »gennembrud« den 15. marts 1931, da Hakoah afviklede den første rigtig store idrætsbegivenhed i København. Ca. 1500!! tilskuere fyldte Tivolis Koncertsal, og foruden gymnastik var der opvisning i brydning og boksning.

Året inden var Hakoah blevet indmeldt i »Makkabi Weltverband«, og som bekendt er det siden hen blevet til

Hakoah København i hvide trøjer mod Hakoah Berlin i 1935. Jacob Kurland vinder nikduel, mens Dana Levi til højre i billedet er klar til at hjælpe.

Brydeafdelingen anno 1951 - jo, så talstærk har den faktisk været. Her hyldes de nykårede danmarksmestre Isak Paikin og Kolle Leisin (i midten med blomster). På fløjene i midten ses hhv. Simon Sachnovsky og Meyer Rudaizky.

deltagelse i 11 Maccabiader med mange flotte resultater - først og fremst af vore brydere.

Godt humør mellem de iskolde stråler

Meyer Rudaizkys militærtjeneste førte nyt godt med sig for Hakoah. På Kastelet mødte han nemlig officiant A. Sørensen, der stod for udlejningen af Kastelets gymnastiksal. På anmodningen om at udleje salen til Hakoah, tænkte A. Sørensen: »Jøderne i Kastelet, det giver vist et værre halløj mellem de ærværdige mure!»

Men A. Sørensen hjalp Hakoah indentor, og blev endda tilknyttet klubben som både håndbold- og gymnastik-instruktør. Om de vanskelige kår for gymnasterne, husker han:

«Det var i disse tider svært at skaffe en egnet gymnastiksal. En sal koster store penge, og de var ikke Hakoahs »stærke« side (som dengang, så nu, red.). Men vi holdt sammen med et ubrydeligt godt kammeratskab, og derfor gik det. En lille, trist sal, et koldt og uhyggeligt omklædningsrum, elendige badeforhold, men altid et uopsideligt humør.

«Tilfælde måtte jeg beundre mine »drenge«, når de modtog mig knagtrysende, men med en enestående energi til at gennemføre træningen. Ingen tænkte på at give op, skønt det undertiden syntes håbløst. Eksempelvis kunne der kun bade én af gangen på Johanneskolen - endda kun i koldt vand.

I dag har vi desværre ingen gymnastikafdeling, men badeforholdene på

såvel Kløvermarken, Ryparken, Carolineskolen m.fl. er dog den rene luksus i forhold til de her omtalte.

Gennem ild og vand til 4 verdensmesterskaber

Den første Maccabiade i Palæstina i 1932 markerede naturligvis et nyt højdepunkt i Hakoahs historie. Med støtte fra Troessamfundet, Danmark Logen, Zionistforeningen m.fl. blev der råd til at sende tre deltagere afsted. Abraham

Kurland, der samme år vandt det danske mesterskab i letvægt, var selvskreven, og han fik Josef Silbermann og Hermann Leiserowitz med som rejsekammerater.

Inden afrejsen skrev den legendariske sportsjournalist Mr. Smile i Dagens Nyheder: - Det er en stor oplevelse, de tre unge brydere fra Hakoah får, og man forstår, at dens medlemmer går gennem ild og vand for sådan en klub.

Ak ja, ånden fra 1932 savnes i 1984, men mindre kunne også gøre det! Ingen af de ild- og vandsprudende medlemmer blev skuffet. De tre brydere vendte alle hjem som jødiske verdensmestre, Hermann Leiserowitz endog som dobbelt, idet han også blev mester i udspring. De blev fejret med en festivitas, som den det danske EM-hold fik efter holdets præstation i Frankrig i år. Tusinder var mødt op på Hovedbanegården, der blev sunget og spillet musik, og de tre guldmedaljevindere blev båret i guldstol.

Det vil alene af pladshensyn ikke være nogen god idé at fortsætte gennemgangen af Hakoahs historie så udtømmende som de første år, så læserne må have undskyldt, at vi springer i tid og springer i øvrigt væsentlige begivenheder over. Det skyldes på ingen måde ond vilje.

Bryderne fortsatte med at kaste glans over klubben. Sejrene i nationale og internationale stævner var talrige. I 1950 fik vi for eksempel, hvad man i poker ville kalde fuldt hus. Fem brydere blev sendt til Maccabiaden i Israel, nemlig Moses Reilund, Herman

Stor dansk Brydesejr.

Livlige Kampe i Studenterforeningen.

Ved det svensk-danske Bryderstævne i Studenterforeningen i Gear vandt »Hakoah« overlegent Klubmatchen mod »Balder«, Lund. Hovedparten af de livlige Kampe afgjordes ved Fald.

Resultaterne i de enkelte Vægtklasser var følgende:

Fluevægt: Nr. 1 Max Bornstein 2 Sejre 0 Nederlag, Nr. 2 Moses Sachnovsky 1-1. Bantam: Nr. 1 Michael Kurland 2-0, Nr. 2 Herm. Erbstein 1-1. Fjervægt: Nr. 1 Herm. Bukrinsky, 2-0, Nr. 2 Gunnar Johansson, »Balder«, 1-1. Letvægt: Nr. 1 Levi Toronzyk 2-0, Nr. 2 Carl Klein, »Balder«, 1-1. Letmellemvægt: Nr. 1 Robert Eison 1-0, Mellemvægt: Nr. 1 Isak Paikin 2-0, Nr. 2 Ebbe Lindberg, »Balder«, 1-1.

Hakoah optrådte jævnligt i dagspressen i trediverne. Her et klip fra Politiken den 13. august 1932.

Alle tiders femkløver - nemlig 5 guldvindere fra den 3. Maccabiade i Israel. Fra venstre: Isak Paikin, Simon Kurland, Kolle Leisin, Moses Reilund og Herman Leisin.

Leisin, Kolle Leisin, Simon Kurland og Isak Paikin, og alle vandt guld. Ved samme Maccabiade fik vort håndboldhold sølvmedaljer, så denne i dag så skrantende afdeling har også en stolt fortid.

Fodbolddelingen, der i dag er klubbens største, blev i 1938 indmeldt i DAI, Dansk Arbejder Idræt, og her blev det til mange turneringssjere og pokaler for ungdomsholdene. Efterhånden blev der færre og færre hold, og det førte til optagelsen i Københavns Bold-

Lis Bodin vandt flere Danmarks-mesterskaber i tennis, ligesom hun blev nr. 1 ved den europæiske Maccabiade i København i 1959.

spil Union, KBU, i 1955. Også her er det blevet til førstepladser - således vandt seniorholdet i 1963 B-rækken. I dag er vi placeret i C-rækken, men der er tegn i sol, måne og stjerner på, at vi i jubilæumsåret atter kan glæde os over oprykning. Aktiv støtte i efterårets afgørende kampe fra nu passive hakoah-nere samt ikke-medlemmer vil være af uvurderlig hjælp.

Dejlige basket-minder og unge bordtennis-håb

Mange idrætsgrene har i de 60 år haft plads i Hakoah. Kun få husker sikkert,

viklet i København i forbindelse med jubilæerne i 1959 og 1974.

Bis hundertzwanzig

En lang række store personligheder har præget jubilæren. Nævnt i flæng Meyer Rudaizky, Simon Reilund, Abraham Kurland, Isak Paikin, Herman og Kolle Leisin, Bernhard Bodnia, Josef Nachemsohn, Herman Erbstein, Emil Wassermann, Reinhold Nathansohn, Sally Kur, Poul Abrahamsen, Jacob Kurland, Benny Unterschlag. Og selvfølgelig er der mange, mange flere. Alle har været med til at gøre Hakoah kendt i Danmark og i udlandet, og har ikke mindst været med til at give unge jødiske idrætsfolk en god tid i klubben. Lad os ønske, at mange nye ansigter vil tage arven op, så Hakoah også kan hejse flaget stolt dobbelt så gammel. Bis hundertzwanzig! □

Josef Nachemsohn, drivkraften bag Hakoahs Maccabideltagelse i flere årtier.

I marts 1949 blev Hakoah vinder af Hareskovløbet. Holdet bestod af Poul Feldstein, Nathan Diamant, Leo Zimmermann og Benjamin Senderowitz Fuchs. På billedet ligger der en hakoahner på 2. pladsen.

Vi ønsker til lykke:

Jødisk Bridgeklub

Alex Friedmann
Gelman of Copenhagen
Alex og Hilda Gringer
Danmark Logen
Jødisk Kegleklub
H. Rosenthal
Bente og Leo Bergmann
Eva og Albert Rosenbaum - Dennis
Anni og Bjarne Bikov - Ditte og Jonas
Elena og Flemming Nivaro - Jossi
og Sandra
Alice og Michael Fingeret
Tage Skolnik
Ellen og Meinert Nadelmann
Marcus Slotrup
Lissi og Allan Nieman
Helen og Alex Gritzmann
Mona og Isak Berkowitz
Sonja og Arne Pasin - Tina og Daniel
Mogens Kvetny
Alex Krivaa
Brdr. Katz

NN

Minna og Gerson Rouchmann
Judith og Allan Aisen
Maud og John Rosenstock
Pia og Marwin Lang
Fam. B. Scheftelowitz
Tobias Enk
Bebe og Sally Nodal
Kate og Erling Krivaa - Lesly, Kenneth
og Jeanette
Lene og Benny Demsitz - Sara, Monica
og Daniel
Rachel og Poul Garodkin
Alfreda og Simon Fish - Sigmund,
Michael og Anette
Jan Plon
Martha og Bjørn Kern - Allan og
Henning
Vibeke og Mogens Sjaln
Max Asernikow
Fella og Carl Ritz
Inge og Albert Garodkin
E.A.

Lone og Jan Lexner
Edith og Leo Osbak
Hanne og Freddy Rothstein
Lilli og Georg Geiler - Ron og Daniella
Judith og Harry Sandier
Lone og Henry Nachmann
Visto gardiner
Martin Rubinowitz
Tidens Møbler
Guldringen
Playgirl
Ole Stohn
Simon Kurland
Miriam og Jacob Kurland
Annelise og Jeff Cohen - Daniella og
Josephine
Streetklubben
Cathrine og Bent Fogel
Hilda og Abraham Schneider
Old Boys
Per Katznelson
Ungdomsdelingen
Seniorfodbold

14 formænd for Hakoah

1924-34 Meyer Rudaizky
1934-35 Sam Wasserman
1935-37 Marcus Schwartzmann
1937-42 Aron Schenbaum
1942-43 Willy Feder
1946-49 Hermann Isachsen
1949-51 Meyer Rudaizky
1951-59 Bernhard Bodnia
1959-60 Isak Berkowitz
1961-67 Reinhold Nathansohn
1967-69 Bent Lewinsky
1969-71 Reinhold Nathansohn
1971-73 Bent Bograd
1973-75 Poul Abrahamsen
1975-77 Allan Särde
1977-78 Poul Abrahamsen
1978- Benny Unterschlag

Hakoahs æresmedlemmer

Bernhard Bodnia
Herman Erbstein
Josef Nachemsohn
Reinhold Nathansohn
Simon Reilund
Meyer Rudaizky
Elieser Schaulow
Emil Wassermann
Sally Kur
Abraham Kurland
Pierre Gildesgame

Tidligere tiders Hakoah-arrangementer var kolossale tillægsstykker. Salene var fyldt med 1000-1500 mennesker, der naturligvis sørgede for en festlig ramme om revyer og banketter. Her fra den glade fortid, hvor Bernhard Bodnia til venstre i billedet »går til fadet.... Måtte publikum også strømme til den store jubilæumsbanket den 27. oktober - se programmet på bagsiden.

Talrige var de titler, som Abraham Kurland vandt gennem tiderne. Her bliver han Københavnsmeister i 1932 ved at besejre Aage Meyer i finalen, og der er, som det kan ses, fuld kontrol over begivenheden.

Kurlands dramatiske kamp for OL-sølv

Den 20-årige hakoahners lange rejse mod sejrsskammelen i Los Angeles var fyldt med forhindringer. Men Danmarks bedste bryder gennem tiderne overvandt næsten alle og kronede anstrengelserne med olympisk sølv i 1932.

Den 27. juli 1984. Det sort/hvide tv-billede fastfryses et sekund. Speakerens stemme forkynner: »Og den lille mand til højre er Abraham Kurland».

Scenen var De olympiske Lege 1932 i Los Angeles. Nu 52 år senere fulgte formentlig de færreste de olympiske brydekampkonkurrencer i samme by. Derimod havde interessen været på koge-punktet, hvis en hakoahner havde repræsenteret de rødhvide farver.

Det gjorde Abraham Kurland som bekendt i 1932. Og opgaven blev løst med bravur. Men megen dramatik måtte gennemlydes, inden han kunne hænge sin velfortjente sølvmedalje om halsen: »De gamle arkiver» fortæller historien, og vi har gransket dem.

Olympisk komité med lommesterner

» Opråb til alle danske jøder: Skal Abraham Kurland med til Los Angeles? I så fald bedes I spytte lidt i kassen, da

den olympiske komité ikke har råd til at betale alle de 3500 kr., det koster at sende Abraham afsted. Sådan lød opfordringen i pressen på nudansk. Kunne Hakoah samle 500 kr. ind, ville Abraham Kurland komme til OL. Og pengene kom til huse, og »den lille hakoahner» af huse.

Efter en 17 dage lang rejse med skib og tog, var det danske hold fremme. Og i aviserne kunne man et par uger følge Kurlands kampe på madrassen.

» Letvægteren Abraham Kurland vandt sin første kamp over japaneren Miyasaki, men i sin anden kamp mod tyskeren Sperling gik det ikke danskeren så godt. Han blev besejret på bedst arbejde og pådrog sig således 3 fejlpoints. Imidlertid ligger han så godt i konkurrencen, at han i det mindste vil opnå tredjepladsen.

Sådan lød den første glade bulletin i Politikens Sportstidende, og i København ventede man spændt på fortsættelsen.

Optimistiske sølv- og guld-spådomme

I Berlingeren kunne man et par dage efter læse: - I dag kommer den uventede opmuntring, at Abraham Kurland er sikker på at få enten en guld- eller sølvmedalje i græsk-romersk brydning. Det havde vi ikke ventet efter at Kurland i sin anden kamp tabte til tyskeren Sperling, der igen havde et nederlag til svenskeren Malmberg. Ikke desto mindre har lykkens blinde, men i dette tilfælde yderst elskværdige gudinde maget det således, at vor mand går til slutkamp.

Også Politiken var fuld af optimisme. »Dansk bryder i olympisk slutkamp mod svensker», lød overskriften i reportagen, der fortalte, at Kurland og Malmberg samme aften skulle mødes i klassens afsluttende kamp om guld.

Abraham Kurland havde blandt andet fået chancen for førstepladsen, fordi Sperling havde fået fejlpoints i matchen mod finnen Reini, som Kur-

land besejrede på walk over! Rapporterne meldte også om klare arbejdssejre til Kurland, mens tyskeren fik fejlpoints i tidskampe.

Og her vil et citat fra Berlingerens 9.8.1932 måske være på sin plads: »Ja, helt klart er det måske ikke, men så må læserne troste sig med, at det er systemet heller ikke!«

Protest før sølv var hjemme

Kurland tabte kampen mod Malmberg, men meddelelsen om, at det kun blev til dansk bronze kom som lidt af en bombe ovenpå de tidligere dages guld- og sølv-toner.

Sølvvalsen kunne imidlertid trædes et par dage senere, da det blev bekendtgjort, at bronzen var ombyttest til sølv.

»Danmark får uventet olympisk andenplads«, skrev Politiken med store typer, og i referatet fra Los Angeles hed det:

- Bryderen Abraham Kurland blev som bekendt erklæret for nr. 3 i letvægtskonkurrencen i brydning efter Malmberg og Sperling. Danskerne kunne ikke forstå, hvordan man efter de opnåede resultater kunne placere Sperling foran den danske bryder, og man protesterede mod kendelsen.

- Den olympiske appelret afviste protesten, der imidlertid nu er blevet behandlet af Det internationale Bryderforbund.

Efter to måneders langvarig diskussion er brydernes højeste myndighed nu kommet til erkendelse af, at Kurland er nr. 2 og Sperling nr. 3. Danmark får sin sølvmedalje.

Trafikkaos kostede måske guld

Kampen mod svenskeren Malmberg var altså altavgørende for placeringen af guld. Om den uheldige optakt forøller Danmarks vel nok bedste bryder gennem tiderne:

- På vej fra mit opholdssted i Los Angeles ud til det olympiske stadion så jeg fast i trafikken og nåede først rem i sidste øjeblik. Jeg nåede kun lige med nød og næppe at blive klædt om, før jeg skulle i kamp, husker Abraham Kurland.

- Alle, der kender mig, ved, at jeg ikke kan yde mit allerbedste, hvis jeg ikke forinden har haft god tid til at koncentrere mig. Jeg har altid været perfektionist, og jeg tror, det er første gang i mit liv, jeg er kommet for sent til en kamp - og så var det ikke engang min egen skyld. Nu gik guldets altså til Eric Malmberg, som jeg i øvrigt har kædet mange gange.

Under alle omstændigheder var det en fortræffelig præstation. Abraham Kurland ydede ved den lejlighed som ved talrige andre nationale og internationale stævner. Og lad os så slutte af med et pluk fra den kendte sportsjournalist Mr. Smile's referat af kampen mod Malmberg:

- Efter vor mening fortjente Kurland ejeren, fordi han havde vist den bedste tilføjelse til reel kamp. Dommen gik imidlertid i favor af svenskeren, hvilket var en overraskelse for os.

Hakoahs næste danmarks mestre

Efter 33 år uden DM-vindere tyder meget på, at Hakoah atter vil komme øverst på sejrskammelen. Det er søstrene Swerdløff, vi sætter vor lid til, og foreløbig er de unge bordtennis-piger blevet københavns mestre.

I løbet af et år eller to har Hakoah atter et danmarks mesterskab!

Denne optimistiske spådom vover redaktionen af dette jubilæumsskrift, og vægtige argumenter taler for, at forudsigelsen går i opfyldelse. De to unge bordtennispiger *Natasha* og *Vanessa Swerdløff* har nemlig i år fået et nationalt gennembrud, og med den entusiasme og træningsiver de lægger for dagen, er der grund til at tro, at de i 1985, senest 1986, kan kåres som Danmarks absolut bedste.

Ikke siden *Kolle Leisin* og *Isak Paikin* i 1951 blev danmarks mestre i brydning, har Hakoah haft landets bedste i en idrætsgren. Men nu er chancen altså stor.

I spillet med den lille celluloidbold blev søstrene Swerdløff københavns mestre i januar i år. Sammen vandt de pigerækken i double, skønt *Vanessa* ikke var gammel nok til denne række. I samme række vandt *Natasha* bronze.

Mest jubelede de unge hakoahner og deres supportere over *Vannessas* guldmedalje i rækken for yngre piger, som hun vandt efter en nervepirrende finale.

Landsholdet kalder

Det bedste resultat blev imidlertid opnået ved en unionsmatch i Odense. Her vandt *Vanessa* den individuelle turnering, hvilket kan sammenlignes med et danmarks mesterskab. Desværre kunne pigerne ikke deltage ved det rigtige DM, da de ikke havde samlet points nok sammen i holdturneringen på det tidspunkt.

Storesøster *Natasha* er med i bordtennis-UK's planer, idet hun er udtaget til landsholdet i pigerækken, og hun deltog i holdets træningslejr i den forløbne sommer.

Ud over de nævnte sejre har pigerne vundet pokalturnering og holdturnering, og der er al mulig grund til at kippe med flaget for den 12-årige *Vanessa* og den 14-årige *Natasha*. Det er længe siden, vores forening har høvet sig på nationalt topplan, så lad os nyde fremgangen.

Vort håb er, at pigerne fortsætter deres succes som hakoahner, såvel her som ved de kommende Maccabader i Israel.

Og gid nye talenter vil følge i deres fodspor!

Udenfor bordet er søstrene *Natasha* og *Vanessa Swerdløff* to beskedne piger. Beskedenheden hænges imidlertid i omklædningsrummet, når de skal i kamp.

Hakoah år for år

1924 - Med Meyer Rudatzky som initiativtager startes Hakoah den 12. oktober. Man starter med sportsgrenene gymnastik og håndbold.

1925 - Begynder med fodbold.

1926 - Begynder med brydning.

1927 - Det første brydestævne afholdes i Idræts huset. Det første internationale brydestævne.

1928 - Stort nationalt brydestævne i Studenterforeningen.

1929 - Den kun 16-årige Abraham Kurland vinder det første mesterskab til Hakoah, københavnsmesterskabet i bantamvægt. «Ursus» fra Sverige og Hakoah afholder sammen brydestævne i Idræts huset. Abr. Kurland taber til den svenske mester. Dameafdeling starter på initiativ af Rachel Wassermann. Hakoah vinder fodboldkamp mod Hatichio fra Lund med 5-1. Holdet var: Moses Burakowsky, Josef Tobel, Meyer Rudatzky, Idus Itzkowitz, Isak Lachmann, Sana Skorochod, Sal. Geller, David Kempinsky, Poul Kempinsky og Abraham Kurland.

1930 - Indmeldes i Maccabi Weltverband. Der afholdes regelmæssigt brydestævner.

1931 - Stort stævne med bl.a. brydning, damegymnastik og bokseopvisning i Tivolis koncertsal, ca. 1500 tilskuere. Hakoah deltager med to damehåndboldhold i Københavns Håndbold Forbunds turnering. Hakoahs dame indvies. Hakoah vinder brydematchen over Maccabi Berlin med 6-0.

1932 - Abr. Kurland vinder Hakoahs første Danmarksmesterskab i letvægt (græsk-romersk) brydning. Første Maccabiade med deltagelse af Abr. Kurland, Josef Silberman og Herman Leiserowitz. Alle tre vinder guld. 20.000 tilskuere ved åbningen. Abr. Kurland vinder sølvmedalje ved De Olympiske Lege i Los Angeles.

1933 - Hakoah - København mod Hakoah - Wien i brydestævne i Odd Fellow Palæets store sal. Wien vandt 5-2.

1934 - Makkabea Bratislavas brydehold tabte i København til Hakoah med 5-2. Michael Kurland bliver dansk mester i bantamvægt.

1935 - Herman Leiserowitz er eneste danske deltager ved den anden Maccabiade. Vinder guld i græsk-romersk brydning og i fri-brydning samt i udspring. Abraham Kurland bliver nummer to ved Europamesterskaberne.

1936 - OL i Berlin. Abr. Kurland afstår fra at deltage på trods af udtagelse. Afbudet skyldes en lille ubehagelig østrigsk malersvend ved navn Adolf Hitler.

1938 - Fodboldafdelingen indmeldes i Dansk Arbejder Idrætsforbund.

1941 - Hakoah vinder første gang holdmesterskabet i brydning. Herrehåndboldholdet vinder KHF's b-række.

1942 - Willy Feder er ansvarshavende redaktør af Hakoahnerens første nummer som udkom i juli. Han beretter bl.a. om juniorlederen Reinhold Nathansohns overrækkelse af juniorkoppen til Samuel Svajgin. I samme nummer refereres fra en artikel i et københavns dagblad, som

mener, at man bør «ta' hatten af» for Hakoah p.g.a. vort brydeholds suverænitet i Danmark. Badminton afd. oprettes.

1946 - Den første nordiske Maccabiade afholdes i København. Finland vinder fodbold. Danmark vinder håndbold. Poul Abrahamsen vinder 100 m løb i tiden 11,2 sek. Hakoah vinder KHF's b-række.

1948 - OL i London. Kolle Leisin og Abraham Kurland deltager. Abraham Kurland er stortavorit, men den berømte klap gik ned og han bliver ikke placeret.

Plakaten, der byder velkommen til den 2. Maccabiade i Tel Aviv 1935, i en desværre noget forringet gengivelse. Avisudklippet fortæller om modtagelsen af Herman Leiserowitz på Københavns Hovedbanegård, da han vendte hjem efter at være blevet jødisk verdensmester i bantam-brydning.

De »gode gamle dage« Hakoah-dage var ikke blot sport, men så sandelig også fest og ballade. Enkelte af de medvirkende herover er nogenlunde let genkendelige, men hvor mange kunne mon gætte, at manden, der yderst til venstre støtter sig til en stok, er den dynamiske Reinhold Nathansohn!

1949 - 25 års jubilæum. Klubbens afdelinger er i dette år: Brydning, to gymnastikhold, to herrehåndboldhold, herreynglingehåndbold, seniorfodbold, juniorfodbold, to drengefodboldhold. Der er 70-75 medlemmer i ungdomsafdelingen.

1950 - 3. Maccabiade i Israel. Hakoah vinder sølv i håndbold, taber 9-10 til Sverige i finalen. Guldmedaljer i brydning til Moses Rellund, Kolle Leisin, Isak Paikin, Simon Kurland og Herman Leisin, som også får guld i fribrydning. Hakoah afholder 25. februar »Munter Fest« i Borgernes Hus, for at indsamle penge til Maccabideturen. Fra programmet kan nævnes: Joosie Harrison og Jack Halland, Mogens Wieth, »de nye operettestjerner« Poul Bundgaard og Hedvig Volmer. Dans til Bent Fabricius Bjerre og hans orkester, samt solist optræden af Rachel Rastenni. I april idrætsstævne i Idrættshuset med brydning, drenge-, junior- og herrehåndbold. Herregymnastikopvisning under ledelse af overofficiant H. Andersen samt en fægteopvisning, som ingen, ifølge referaterne, fattede ret meget af. Noget syndeligt overskud af disse arrangementer syntes der dog ikke at være. Prisen for at deltage i Maccabiaden var 3210 kr. for en flyrejse og incl. 2-ugers ophold på prima hotel samt fuld forplejning. Dette må siges at være relativt dyrere end dagens rejser.

1951 - Isak Paikin og Kolle Leisin vinder de foreløbige sidste officielle danmarksmesterskaber til Hakoah.

1952 - Danmarks ubetinget bedste letvægtsbryder Kolle Leisin forbigås ved udtagelsen til OL i Helsingfors. Den danske sportspresse er utilfreds. Finalerne i DAls pokalturnering vandtes af drenge- og ynglingefodboldhold, begge med 4-2. Drengeholdet bliver endvidere rækkevin-der.

1953 - 4. Maccabiade i Israel. Sølv i 100 m fri og bronze i brystsvømning til svøm-

mersken Paula Chalupsky. Guld i brydning til Benny Sårde (fjervægt) og Kolle Leisin (letvægt), mens Julius Tschertok vinder sølv (weltervægt). Herman Leisin får to gange bronze, Danmark nr. 2 ud af 9 lande. Man begynder i efteråret gymnastiktræning for kvinder: »dersom tilslutningen er stor nok, vil der blive musikledsagelse«. Opgaven går på at forberede en gymnastikopvisning til 30 års jubilæet i '54.

1954 - Hakoah fejrer sit 30 års jubilæum ved en festaften d. 23. oktober i Borgernes Hus. Meyer Rudatzky holder festtale, og der var hilsener fra forskellige europæiske forbund og foreninger. Alle Hakoahs danmarks-, københavns- og maccabimestre præsenteres. Der var un-

derholdning fra ind- og udland og dans til Henrik Blichmann og hans orkester. Hakoahnerne var i jubilæumsåret aktive i følgende sportsgrene: Bordtennis, brydning, damegymnastik, fodbold, herrehåndbold, herregymnastik og en ungdomsafdeling med fodbold for lilleputter, drenge og juniore. To jødiske fodboldhold modtog i april KBUs guld, nemlig David Benedict og Harry Levy. Benedict fik den for over 10 års virke, hvor han havde dømt 1020 kampe, mens Levy i samme periode havde dømt 540 kampe. Hakoah optages som korresponderende medlem i SJUF.

1955 - Hakoah optages formelt i SJUF. Sally Kur var for femte år i træk hovedmanden bag Hakoah-revyen.

1956 - Hakoah optages som ordinært medlem af KBU. Fodboldholdet vinder international Maccabi-turnering i Schweiz. For første gang foreslag om tilskud til Hakoah forelagt på et delegeretforsamlingsmøde. Det blev fremlagt af Bernhard Bodnia, der var formand for Hakoah og havde sæde i delegeretforsamlingen. Der udspondt sig en længere diskussion for og imod. Hakoah fik ikke tilskuddet: »så skulle man støtte alle foreninger«, »man kunne ikke klippe håret af en skaldet«, »man så med sympati på forslaget, men nej!«

1957 - David Ben Gurion overrækker Herman Leisin en pokal for dennes deltagelse i 5 maccabiader. Herman vinder sølv, mens Kolle Leisin får guld. Sammen med JU værter for årets SJUF-kongres.

1959 - Europæiske Maccabillege i København. Åbning på Østerbro Stadion. Budgettet var på 148.000 kr. Over 400 deltagere og ledere fra England, Irland, Frankrig, Schweiz, Holland, Belgien, Østtyskland, Sverige, Norge, Finland, Israel og Italien. Programmet bød på: fodbold, håndbold, basketball, atletik, svømning, vandpolo. ▶

Man kan ikke fortælle Hakoah-historie uden at nævne Maccabiaderne. Her marcherer det danske hold ind på Ramat Gan Stadion i 1950 med fanebærer Simon Kurland i spidsen. Til højre og bagud ses Pinus Solovej, Jacob Kurland, Leo Braginsky og Salemon Nodal. Til venstre Erik Isaksen og Isak Benjowitz.

Idrætsstjerner til København
 Berøste sportsfolk fra hele Europa starter med den danske A- og B-afdeling af Maccabi-legene i

3000 duer aabnede Europa-maccabiaden
 Legene påbegyndes i dag med fodbold, tennis, bordtennis, brydning, vægtløftning og skydning.

Tal til Hakoah
 Hakoah har i dag 40 medlemmer, 10 af dem er aktive i de forskellige sportsgrene. Der er 10 aktive i fodbold, 10 i tennis, 10 i bordtennis, 10 i brydning, 10 i vægtløftning og 10 i skydning. Der er 10 aktive i de forskellige sportsgrene. Der er 10 aktive i fodbold, 10 i tennis, 10 i bordtennis, 10 i brydning, 10 i vægtløftning og 10 i skydning.

Den europæiske Maccabiade i København i 1959 var vel nok Hakoahs største sportsarrangement. Legene blev åbnet af statsminister H.C. Hansen samt 3000 brevduer og blev en stor succes.

Hakoah år for år fra side 17

tennis, bordtennis, vægtløftning, brydning og vægtløftning. Af deltagerne kan nævnes Angela Buxton, Wimbledon finalist fra 1957 (taber single, vinder double) og Dave Segal, med følgende tider: 100 m 10,4 sek., 200 m 21,0 sek., 400 m 47,3 sek.

1960 - Svømmeafdel. starter igen (lukkes to år efter). Man gør »meget« for at tiltrække ungdommen. I et indlæg i Jødisk Samfund jan. 1960 læses: »Vi optager enhver ung mand fra 10-års alderen. Fra nytår har vi formået klubbens populære træner »Manne« til også at træne ungdommen. Efter træningen er der adgang til varmt og koldt bad. Den 24. aug. deltager Hakoah i folkesvømmelandskampen mod Sverige. Hakoah forsøger sig med en bridge-afdeling. Juniorfodboldholdet bliver klubbens eneste rækkevinder d.å. Man kunne i øvrigt læse dette, stadig aktuelle, indlæg i Hakoahneren, skrevet af Semmy Levitan: »I øvrigt er det bemærkelsesværdigt, hvor mange ældre hakoahner og deriblandt mange tidligere, dygtige aktive idrætsfolk, der undlader at sende deres børn i Hakoah. Hvorfor glemme eller undlade at give børnene de samme gode oplevelser på sportsbanen, som de selv har haft«.

1961 - 6. Maccabiade i Israel. Håndboldholdet vinder sølv, det samme gør Lis Bodin i tennis, mens Benny Sårde vinder guld i brydning.

1962 - Drengeholdet vinder KBU-rækken. Den årlige Hakoah-dag blev afholdt d. 12. aug. på Kløvermarken med herre- og juniorfodboldkampe samt dame- og pige håndbold. Der var endvidere arrangeret Old-boys match i fodbold mellem København og Malmø. Trods dette store program var man lidt skeptisk, idet besøget af tilskuere var begyndt at svigte de foregående år. Man talte endda om at aflyse. Havde man dog bare vidst, at det desværre kunne blive meget værre. Der var under 100 tilskuere til Hakoah-dag i 1983

i Hornbæk trods et tømret program. Hakoah modtager besøg af Maccabi Tel Aviv Tzafon, et udvalgt håndboldhold fra Tel Aviv med bl.a. 6 landsholdsspillere. Der blev arrangeret 3 kampe. Mod Viking, Renne og Hakoah.

1963 - Hakoahs måske bedste fodboldhold gennem tiderne vinder b-rækken. Træner var Arno Nielsen, leder Simon Kont. Holdets stamspillere var: Alex Krivaa, Schlomo Messaud, Gert Unterschlag, Leopold Lazer, Bertil Schefelowitz, Mogens Dahl, Leo Bergmann, Mogens Donde, Arne Bodnia, Henry Wurms, Erling Krivaa og Bent Lewinsky. Også dette år var der håndboldbesøg fra Israel, denne gang Maccabi Ramat Gan. Adskillige gik forgæves efter billetter til d.å. revy. Der var »kun« plads til 600 i Borgernes Hus! Medvirkende var Anna-Lisa Haidt, Vivian Metz, Sadi Reilund, Hanna Apter, Martin Rubinowitz, Jussi Wolkowitz. Musik Henrik Metz, instr. Jerry Katz m.fl., tekster Sally Kur. Hovedemnet var indsættelsen af Bent Melchior som rabbiner; så den fik ikke for lidt om far-søn roller i den revy.

1964 - Hakoah 40 år. I den anledning afholdes internationalt ynglingefodboldstævne med deltagere fra Holland, Schweiz, Sverige, Finland og Danmark. Vinder blev Maccabi Amsterdam med en 3-0 sejr i finalen over Hakoah. 2. ynglinge sluttede sidst. Det var sidste gang klubben var i stand til at stille med 2 ynglingehold i senior holdet spillede nu i a-rækken. Sammen med Jødisk Bridgeklub afholdes de første jødisk skandinaviske mesterskaber i København i oktober. Det var en af de gode sæsoner for damehåndbold. Holdet rykkede en række op. Sally Kur får æresnål i sølv ved en succesfuld jubilæumsrevyaften.

1965 - 7. Maccabiade i Israel. 50.000 tilskuere overværer åbningen, hvor ca. 1500 deltagere fra 27 lande marcherer

ind, heriblandt 19 danskere. Der blev konkurreret i følgende sportsgrene: Fodbold, håndbold, basketball, atletik, brydning, boksning, vægtløftning, skydning, svømning, fægtning, cykling, golf, tennis og bordtennis. Brian Schustein vinder guld i brydning. Fodboldholdet bliver nr. 6 ud af 9 hold efter følgende resultater: 0-2 mod Israel, 3-2 mod USA, 2-3 mod Peru, 0-3 mod Argentina, 4 kampe på 6 dage var for meget for det ellers gode hold. På hjemmefronten vandt Brian Schustein sølv ved københavns mesterskaberne, og seniorholdet deltager med succes i Fremad Amagers indfodbold-stævne. Man kunne i et af de københavnske dagblades spalter finde denne smukke omtale af herrernes kampe: »Hakoahs hold viste strålende forståelse for indfodbold og vandt flere kampe«. Sidst på året var der 500 tilskuere, da Hakoah opførte Scholem Aleichems enakter »doktoren«.

1966 - Poul Abrahamsen bliver ny håndboldleder og udtaler: »Vi rykkede som bekendt ned i A-rækken i år, men det er jo ikke nogen katastrofe. Vi har en god og sund ungdom at bygge på, vi skal nok komme igen«. Hakoah har foreløbig ikke rangeret højere end A-rækken, så optimismen var nok for stor. Håndboldholdets storhedstid er foreløbig slut. Efter en lang pause lykkes det d.å. for brydeafdel. at få en bryder med på et udvalgt hold. Det drejede sig om Bernhard Stohn, som repræsenterede København ved en ungdomsmatch i Sverige i sept. Dette år havde klubben følgende afd.: Brydning, bordtennis, dame- og herrehåndbold og fodbold, men der var krisetider i ungdomsafdelingen. Nedgang i medlemstal får Hakoahnerens redaktør, Ino Jacobsen, til at skrive: »Ungdom har vi ikke meget af i Hakoah for øjeblikket. Det kunne se ud som om der er tale om små årgange, men der er også forældre, der ikke mener at deres børn har godt af at træffe andre jødiske børn,

Hakoah-revyerne er et af klubbens allerkæreste børn. Sally Kur har sat sit prægt på flere end 25 års stjernerevyer, og her ses han selv på de skrå brædder som nr. 2 fra venstre. Yderst til venstre Bernhard Schwartzman og til højre Isak Paikin samt Leo Karpato.

Hakoahs supersterke drengehold, der den 31. maj 1951 vandt pokalfinalen på Trekanten med en 4-2 sejr over Høldagsskolen. Desuden vandt holdet turneringen i DAI-rækken med maksimumpoints, 20, og en målscore på 53-7. I forreste række fra venstre er det: Leo Bergmann, Arne Bodnia, Richard Vilhof. Knælende: Bent Lewinsky, Finn Bentow, Alex Krivaa. Stående: Poul Brandt, Bent Brandt, Dan Sobol, Albert Garodkin, John Brandt og i »civil«, træner og leder Reinhold Nathansohn.

når det gælder sporten». Senere skulle ungdomsafdel. dog igen blomstre. Men gennem alle 60 år har tilslutningen til denne afdeling bevæget sig op og ned, alt efter hvor ambitiøse og idealistiske ungdomsledere, der sad ved roret. Det lykkedes med en 1-0 sejr over Pioneren i sæsonens sidste kamp at forblive i A-rækken i fodbold.

1967 - Den 5. europæiske Maccabiade afholdes i Amsterdam. Fodboldholdet deltager. Pulje 1 bestod af: Holland, Sverige, Vesttyskland, og Frankrig. Pulje 2: Belgien, England, Danmark og Holland II. Resultater: mod Belgien 0-5, mod England 0-2, mod Holland II 3-1. I kampen om 5. pladsen vinder Danmark 4-0 over Frankrig. Badminton bliver ny sportsgren i klubben. Drengeholdet bliver årets rækkevinder. Den officielle åbning af Maccabigården finder sted den 16. april. Tanken var opstået små 10 år før. Initiativet blev taget af Bernhard Bodnia, der drømte om et Hakoah Hus. Imidlertid samarbejdede man med andre foreninger. 10 år senere måtte man desværre se i øjnene, at tiden var løbet fra Maccabigården og afviklingen begyndte. »Hvad en tid har brug for« hed årets Hakoah-revy, og det fik man klart at vide. Fra kritikken bringes her uddrag: »Det var en meget morsom revy, Sally Kur og John Rosen-

stock havde skrevet i år, morsommere og bedre spillet end man mindes». »Det var Isi Foighel, der måtte holde for i år, han og i nogen grad hans bror. De var med næsten hver gang. Delegeretforsamlingsvalget havde man med »stem på Melchior og de er en guttermand« og man havde sandelig ikke glemt Israel, seksdagessejren, Nasser og Hussein, russere og amerikanere. Jo, det storpolitiske fik sin del af de respektløse løjer. Som en valgpige sang Lis Karlin om »hvem har du chape i din gadedør« om stemmefiskeri, Hussein og Nasser trøstede hinanden i telefonen i skikkelse af Harry Levin og Jan Lexner, brødrene Michael og Jan Lexner spillede langhårede hippier og sang »på en igen« og overhovedet var det nok dem, der scorede de fleste points, ikke mindst da de kom igen som brødrene Foighel »der ikke er til at stikke« for »der er ingen sød're end os to brødre«. Marionetterne handlede om en »stor skandale i familien« og gav Klaus Riffbjerg en god gang lak, fordi han absolut skulle stille sig på Nassers side. En vise om jødisk kulturrevolution bragte endeligt også et næstvist vers om Henry Grünbaum og søn, om stigende skatter og faldende bukser. Og den sidste vise, den store, sang Vivian Metz om »gyngen og karusellerne« med et vers om at »det nytter

ikke, at Marcus og Bent præker om Jerusholajim, for i Maksikkens øjne er de kun et par jævne gojim« - En anden lille sangfugl var Judith Nussbaum, der sang om visse ægteskabsproblemer, og Lis Karlin stod på en tromme og lavede jødisk go-go, så det dundrede. Man ser at emnerne for en revy ikke har ændret sig meget de følgende år, men tilskuerinteressen har desværre svigtet lidt for meget siden »de gode gamle dage«.

1968 - Håndboldholdet bliver jødiske europamestre i håndbold i Metz. Der deltog 6 hold inddelt i 2 puljer: pulje A: Schweiz, Frankrig (Metz) og Danmark. Pulje B: Sverige, Østrig og Frankrig (Strasbourg). Danmark vinder puljen via 7-2 over Frankrig og 10-5 over Schweiz efter godt koncentreret spil. Så var holdet klar til semifinalen mod Østrig, der var blevet nr. 2 i pulje B efter det franske hold fra Strasbourg. Det danske hold kom bagud i 1. halvleg, men fik kæmpet sig op. Med fire mål i kampens sidste minutter blev kampen vundet, og Danmark var i finalen. Her gik holdet efter en meget god start lidt i stå og var bagud med 2-5. Efter pausen var der imidlertid store forandringer. Efter strålende angrebsspil og koncentreret forsvarsspil, turneringens bedste, lyk-

Hakoah år for år

fra side 19

kedes det at vinde 2. halvleg med 8-1. Guldet var i hus med en sejr på 10-6. I slutningen af august indvies et ombygget center i Ny Kongensgade 6. I løbet af vinteren får Hakoah stillet et klublokale til rådighed. Man var begejstret, men noget egentlig »klubhus« udviklede det sig aldrig til. Dels p.g.a. beliggenheden i forhold til klubbens andre aktiviteter, dels fordi den gamle form for klubliv var ved at forsvinde.

1969 - Maccabiadeår. Den 8. Maccabiade stod for døren og klubben havde engageret den tidligere israelske landsholdsspiller Leopold Lazer som træner til fodboldholdet. I Maccabiaden deltog 1500 deltagere fra 30 lande. Danmark sendte 30. I brydning fik Brian Schustein bronze, mens Bernhard Stohn efter en i øvrigt god indsats ikke blev placeret. Håndboldholdet fik den store nedtur og sluttede som nummer 6 og sidst efter Israel, Frankrig, Sverige, Østrig og Schweiz. 14 lande deltog i fodboldturneringen. Det under-tippede danske hold var i pulje med Mexico og Holland, som vi sensationelt besejrede. I semifinalen tabte Danmark med 1-4 til Israel. I kampen om 3. pladsen var stillingen 2-2 indtil 20 min. før tid - men så gik skuden ned, og England vandt kampen 4-2 og blev nr. 3. Israel vandt turneringen med Argentina som nr. 2. I det samlede resultat blev Danmark nation nr. 18 ud af de 30. USA var bedste nation bl.a. takket være OL-svømmeren Mark Spitz, der alene tog 6 guldmedaljer. 45-års jubilæet blev markeret med et mindre stævne i Herlevhallen, hvor de fleste

I 1977 fik Hakoah en ægte Dannebrogstane. Den blev skænket af Danmarks-samfundet, og som modtager forpligter klubben sig bl.a. til: »at behandle denne Dannebrogstane, både ved opbevaring og ved brug, med den omhu og ærbødighed, som vi skylder verdens ældste flag og danskernes samlingstegn gennem størstedelen af vor historie.« Fanen blev overrakt af Danmarks-samfundets ærespræsident Caroline Mathilde, der ses på billedet. Bag fanen gemmer sig vor nuværende og allestedsnærværende formand, Benny Unterschlag, der var for genert til at vise sig. Til højre Benny Demnitz, marathonsløber, revyskuespiller, fodboldfigter m.m.

3 sølvmedaljer til 2 danske badmintonpiger. Ved Maccabiaden i 1977 var det Anne Marie Kaufmann (til venstre) med to og Anette Elkan med én sølvmedalje, der forsvarede de danske farver med størst succes.

afdelinger deltog med hold. Europæiske Maccabimesterskaber i badminton blev dette år afholdt i Hørsholmhallen.

1970 - Europæiske Maccabimesterskaber i bordtennis afholdes i København. Danmark klarer sig godt. I den hjemlige turnering rykker både 1. - og 2. holdet en række op efter at have vundet deres respektive rækker. Fodboldholdet bliver nordiske Maccabimestre ved at slå et udvalgt hold fra Stockholm-Göteborg med 3-0 og Maccabi Malmø med 2-1. Oldboys-hold i fodbold startes. Håndboldholdet rykker nu ned i B-rækken.

1971 - Hakoahs yngste afdeling - basketballafdel. vinder en sin række og avancerer til 3. division. Hakoah afholder for andet år i træk sit »tennis-mesterskab« i Hørsholm. Der oprettes en ny afdeling, bowling, som får stor tilslutning. Juniorholdet bliver overlegen vinder i KBUs ungdomsrækker.

1972 - Et af de »små år«. Det eneste bemærkelsesværdige var, at drengeholdet i fodbold blev rækkevinder.

1973 - 9. Maccabiade i Israel. For første gang siden 1932 er der ingen medaljer til Danmark. Brian Schustein bliver nr. 4 i brydning. Fodboldholdet slutter som nr. 6 af 16 nationer. Hakoahs basket-

ballhold er tæt på oprykning til 2. division.

1974 - Hakoah har 50 års jubilæum. Under enorme sikkerhedsforanstaltninger og besynderlige gæst fra pressens side på, hvad der egentlig gik for sig, holdt Hakoah sit jubilæum ved at arrangere Europæisk Maccabiade i København i dagene 11.-14. aug. På Hvidovre Stadion, i Dansborgshallen og i Rossini Bowlingbaner kæmper 200 tilreisende sportsfolk i 6 discipliner. Foreningens stifter Meyer Rudatzky får i denne anledning overrakt Dansk Idrætsforbunds guldnaal. Der er 600 mennesker til den store afsluttende banket, hvor Abraham Kurland og Pierre Gildesgame udnævnes til æresmedlemmer. Det var nok desværre sidste gang i mange år, at Hakoah var i stand til at stable et sådant kæmpearrangement på benene. Både økonomiske og arbejdsmæssige ressourcer rækker næppe til en gentagelse af dette fantastiske stævne, men man kan jo altid håbe! Der blev uddelt 42 medaljer i følgende sportsgrene: Bordtennis, håndbold, fodbold, bowling, tennis. Danmark bliver næstbedste nation med 3 guld, 2 sølv og 1 bronze efter England, men før Holland, Vesttyskland, Østrig, Israel, Sverige, Spanien, Finland og USA. I bordtennis blev Danmark ikke placeret. I håndbold nr. 2. I fodbold nr. 4, i basketball nr. 4. I bowling for 2-mands hold vinder Danmark guld ved Jan Dondé og Gunnar Wulf, i single bronze ved Jan Dondé. I holdturneringen blev DK ikke placeret. I tennis vinder Lis Sårde guld i dame single og sammen med Lynda Cohn guld i damedouble. Der var en sølvmedalje i herredouble til Uffe Meyer og Erling Guttermann. I jubilæumsåret laver Sally Kur sin 25. Hakoah-revy. Der er 400 tilskuere, og revyen giver det største overskud nogen sinde til gavn for klubbens betrængte økonomi.

1975 - Generelt havde Hakoah afdelingslederkrise i året efter jubilæet. Fodboldafdel. var i krise, ligeledes håndboldafdel., der sluttede halvt i opløsning. Bordtennisafdel. vandt imidlertid sin række, og denne afdeling blev den, der i de seneste 10 år af foreningens historie leverede de bedste resultater. Poul Abrahamsen indvælges i Maccabi World Union Executiv Komite, dels på grund af et stort arbejde i mange år, men også p.g.a. det succesrige Maccabistævne året før.

1976 - Ungdomsafdelingen udbygges. Stærkt stigende medlemstal. Dels p.g.a. godt lederarbejde, dels p.g.a. nogle store årgange, der sætter skub i hele udviklingen. Hakoah fik glæde af Carolineskolens gymnastiksal; ja man okkuperede faktisk alle ledige timer i denne sal. Ungdomsafdelingen flytter også hjemmebane. Fra gamle hæderkronede Kløvermarken flyttes der til Ryparken. En stor gevinst for klubben. I denne tid startede også en vældig rejseaktivitet for ungdomsholdene, noget der gav et fantastisk kammeratskab. Hakoah deltager med reserve-spækket fodboldhold i De Europæiske

Maccabi Mesterskaber i Bruxelles og vinder helt overraskende bronze efter følgende resultater: mod Belgien 1-0, mod England 0-4, mod Schweiz 2-1, mod Frankrig 2-0, mod Vesttyskland 0-2. Guld til England, sølv til Vesttyskland. Der opnås en tredjeplads ved Europæiske Maccabimesterskaber i bordtennis i London.

1977 - 10. Maccabiade i Israel. 2500 deltagere, hvoraf Danmark leverer de 30. Et håndboldhold, et bordtennishold samt 4 badmintonspillere. Håndboldholdet får store klø. Uheldigvis skulle Danmark spille mod Israels landshold i første kamp. Resultatet gav sig selv: 7-30. Mod Sverige gik det lidt bedre 9-12. I tredje og sidste kamp vandt vi over Italien med 24-19 og besatte dermed 5. pladsen efter Israel, Frankrig, Sverige og Canada. I bordtennis endte vi uden placering. Det blev badmintonpigerne, som stod for de glædelige overraskelser. Anne Marie Kaufmann fik sølvmedalje i single, og sammen med Anette Elkan fik hun sølvmedalje i damedouble. Bowlingholdet deltager i international turnering i London. Deltagelse fra Sverige, Belgien og England. Danmark opnår tredjeplads i holdturneringen. Pigefodbold startes forsøgsvis. Hakoah får Dannebrogsskæne af Danmarks-samfundet.

1978 - Europæiske Maccabimesterskaber i håndbold afholdes i København. Fire lande foruden Danmark deltog: Israel, Frankrig, Schweiz og Sverige. Slutstillingen blev: Israel foran Sverige, Schweiz, Danmark og Frankrig. Vi kunne kun slå Frankrig (22-16). Men blev dog kun besejret af de senere nr.

2 Sverige med 21-20. Hakoah har aldrig haft så mange ungdomstrænere. Der er på dette tidspunkt 10 trænere knyttet til U.-afdel.

1979 - Europæisk Maccabiade i Leicester. 550 deltagere fra 13 lande deltog i det indtil dato største jødiske sportsarrangement i Europa. Danmark får bronze i holdturneringen i badminton, en 5. plads i holdturneringen i bordtennis. Eli Skop (bordtennisjunior) blev efter turneringen udtaget til Europaholdet, der senere på året skulle spille i Israel. Ungdomsafdelingen opnår sit hidtil højeste medlemstal, over 220 medlemmer! 55-års jubilæumstest afholdes på Hotel Sheraton. Beskæmmende få deltagere. TV-narkomanien toppet!

1980 - Et af de små år. Man slås med lederproblemer og økonomiske ditto. Nogle foreslår sammenlægning af JU og Hakoah. Men ingen af parterne ønsker dette. Hakoahs bestyrelse slår sig ud af problemerne og arrangerer Nordisk Maccabicup i København. Der er turnering for både ungdomshold og seniorhold i fodbold samt bordtennis, badminton og håndboldturnering. Ca. 50 deltagere fra Göteborg, Malmø og Oslo.

1981 - Stemningen var god nok i dette Maccabiade-år. Her er et citat fra et kampreferat fra pokalturneringen: Overskriften lød: Et minut fra Europa Cup'en! »En solrig stund på Kløvermarken. Fuglefløjt er afløst af dommerfløjt. På bane 2 gør Hakoahs blå-hvide-Flatsøjler klar til at møde giganterne fra HB i 1. runde af landspokalturneringen. ▶

Holdet, der skabte Hakoah fodboldhistorie, ved at rykke op fra B-rækken. Længere end KBU's A-række er det ikke hidtil lykkedes os at nå. Bagest fra venstre: Træner Arno Nielsen, Alex Krivaa, Schlomo Messaud, Gert Unterchlag, L. Fischer, Bertil Scheftelowitz og holdleder Simon Kont. I midten Leo Bergmann og Mogens Dondé. Forrest Arne Bodnia, Mogens Dahl, Henry Wurms, Erling Krivaa og Bent Lewinsky.

Den danske delegation ved den europæiske Maccabiade i Leicester, England, 1979. Bedste resultat: Bronze i holdturneringen i badminton.

Hakoah år for år fra side 21

Banen omkranses af et halvt dusin entusiastiske og utroligt veloplagte Hakoah-publikummer samt et par dødsyge HB-fans. Desværre var vores »tromle-alt-ned« centerforward, Herbert, småskadet og kunne ikke være med. I stedet havde vi sat unge og endnu urutinerede Kenneth frem i forreste linie, og allerede efter få minutters spil gav han holdet fra Mellemrækken en alvorlig forskrækkelse. Han pustede et par forsvarere til side og gik solo mod mål, men desværre ville bol-

den ikke som Kenneth. Den strøg lige udenom stolpen på det flade skud. Chansen var imidlertid optakten til et mesterligt Hakoah-spil med herlige afleveringer og frem for alt dynamisk fight. HB'erne havde nok at se til, men fik dog kombineret sig igennem til et par chancer. Det meste tog Ilan-målmand sig af, men ti minutter før pausen kom favoritterne alligevel foran 1-0. Anført af klubbens mest tavse anfører Gritzman, fortsatte de undertippede storspillet, og midt i 2. halvleg fik vi løn som fortjent. Pjevs, som var en af de største hin aften,

Hakoahs fremtid er naturligvis ungdommen, og der har i tidens løb været mange pragtfulde arrangementer for de yngste. Her et dejligt minde fra begyndelsen af 70'erne, der illustrerer, at sport og søde sager godt kan forenes - i hvert fald i den aldersgruppe!

kiksede et skud, men i stedet kom ungdomsleder Morten farende - og bang, bolden i nettet til udligning. Det skal blot konstateres, at målet fik enkelte Hakoah-tilhængere i ekstase - engelske fodboldhymner gjaldede ind på grønsværen i flere minutter. Kampen ud var der spænding om resultatet. Og da alle havde belavet sig på 2 x 15 minutters omkamp, sørgede Hakoahs Hutchinson (ham fra Manchester City) for en afgørelse. Kondifænomenet Morten var atter på spil. Et minut før tid var han uheldig, da han ville hjælpe forsvaret, og bolden trillede i eget net. 2-1 til favoritterne, men altså kun med hiv og sving. Dette uheld kostede Hakoah en plads i Europa Cup'en og de gode penge, som er forbundet med deltagelse i pokalvindernes turnering. Jo, den er god nok. Havde »Hutchinson« ikke scoret i eget net, men i den anden ende, skulle vi i næste runde have mødt Brønshøj fra 3. division. Og da dette hold har tabt til HB i en træningskamp... Og en videre konklusion. Hvem var de værste man kunne møde herefter. Danmarks mestrene? Ja, Brønshøj slog for nylig KB, og når vi kan slå danmarks mestrene, kan vi jo slå alle. Men ak, uheldet var ude, og vi er altså ikke med i Idrætsparken Kr. Himmelfartsdag 1982, og heller ikke med i Europa Cup'en. Jo, optimismen og entusiasmen fejlede ingenting i denne afld., hvad dette indlæg i Hakoahneren, der i øvrigt var i sin 32. årgang, tyder på. Men ak. Ved den 11. Maccabiade deltog Danmark med et fodboldhold, et bordtennishold, 2 badmintonspillere og to deltagere i minimarathon. Der blev for anden gang ingen medaljer eller placeringer til Danmark. Til gengæld lavede Danmarks Radios sportsredaktion en udsendelse om Maccabiaden, der udsendtes i november måned.

1982 - Hakoah deltager med et ungdomsfodboldhold i Pierre Gildesgame Cup i Gøteborg. Hakoah afholder sin foreløbig sidste revy. Arrangementet forløb fint, men tilskuerantallet det mindste i mange år. Hvor var I? Denne faste begivenhed må da ikke forsvinde?

1983 - Vanessa og Natasha Swerdløff udtages til Københavns Unionhold i pigeboardtennis. Hakoah både nr. 1 og 2 ved dansk-svensk boardtennis stævne for ungdomsspillere i Gøteborg. Europæisk Maccabiade i Antwerpen. Danmark deltager med fodboldhold og ungdomsboardtennis.

1984 - Natasha og Vanessa Swerdløff bliver københavns mestere 1984 i pigeboardtennis. Vanessa Swerdløff vinder ligeledes den individuelle turnering ved en unionsmatch i Odense. Dette kan bedst sammenlignes med et ungdomsdanmarks mesterskab! Her er fremtiden! Jubilæumsåret har Hakoah følgende sportsgrene på programmet: Fodboldoldboys, fodboldsenior, fodboldungdom, badminton, bordtennis, håndbold. Den 27. oktober fejrer Hakoah sit 60-års jubilæum ved en stor banket på Hotel Shearnton. □

Idrætsfolk beskyttet af politi i Hvidovre

af Hvidovre Tidende

Idrætsfolkene blev beskyttet af politiet under Maccabiade 1974.

Under Maccabiade 1974 blev idrætsfolkene beskyttet af politiet. Dette var en stor succes, da der var mange nationer, der deltog. Men desværre blev konkurrencerne afviklet under store sikkerhedsforanstaltninger - sporene fra München 1972, hvor palæstinensiske terrorister myrdede israelske OL-deltagere, skræmte. Idrætten er i sandhed blevet en politisk kateboid, og stævner af denne karakter vil vi næppe komme til at opleve igen på dansk jord!

"Olympiade" i dybeste tavshed og under politibeskyttelse

af Hvidovre Tidende

Idrætsfolkene blev beskyttet af politiet under Maccabiade 1974.

HVIDOVRE AVIS

1974

Idrætsfolkene blev beskyttet af politiet under Maccabiade 1974.

Glimt fra Hakoahs sidste store sportsstævne, den europæiske Maccabiade 1974, der blev åbnet på Hvidovre Stadion. Sportsligt var disse Maccabi Games en stor succes med godt 400 deltagere fra mange nationer. Men desværre blev konkurrencerne afviklet under store sikkerhedsforanstaltninger - sporene fra München 1972, hvor palæstinensiske terrorister myrdede israelske OL-deltagere, skræmte. Idrætten er i sandhed blevet en politisk kateboid, og stævner af denne karakter vil vi næppe komme til at opleve igen på dansk jord!

Kæmpe 60-års jubilæumsfest 27/10 1984

Kl. 19.00 på Hotel Sheraton, Vester Søgade 6, København V.

Super-underholdning:

One-man-show med skuespilleren, entertaineren, musikeren og komikeren:

SØREN ★ PILMARK ★

Dans til det alsidige og succesrige orkester med 33 års velspillende erfaring:

KANSAS CITY STOMPERS

De bedste numre fra 35 års Hakoah-revyer:

REVVY-KAVALKADE

Aftenens dynamiske konferencier er ingen mindre end vores egen Hakoahner:

TRAFIKMINISTER ARNE MELCHIOR

Jubilæums-menu:

Fiskemousse
med tomatdressing
Salat Niçoise
Dampet farseret laks
med dressing
Blandet salat

Varmt:
Dampet rødtungefilet
med Sauce Hollandaise
og hvide kartofler

Dessert:
Frugtsalat
og chokoladecake

Alt dette for 225 kr.

Endvidere:
ÆRESBEVISNINGER,
HÆDERSTEGN m.m.

Billetbestilling: 01-85 42 70
eller
01-29 44 64

Ved fremsendelse af crosset
check til Vejlebrovej 10 A, 2635
Ishøj, vil billetterne blive tilsendt.